

30 lat

Wydziału Chemii
Uniwersytetu Gdańskiego

historia, osiągnięcia,
uznani uczeni i absolwenci

30 lat

**Wydziału Chemii
Uniwersytetu Gdańskiego
historia, osiągnięcia,
uznani uczeni i absolwenci**

Redakcja
Jerzy Błażejowski

WYDAWNICTWO
UNIwersytetu GDAŃSKIEGO

GDAŃSK 2021

Redaktor Wydawnictwa
Agnieszka Kołwzan

Projekt okładki, stron tytułowych i layout
Studio Spectro

Skład i łamanie
Mariusz Szewczyk

Publikacja sfinansowana ze środków
Wydziału Chemii Uniwersytetu Gdańskiego

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-288-5

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
wydawnictwo.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep/

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 14 49

Spis treści

Przedmowa (<i>Beata Grobelna</i>)	7
Historia Wydziału Chemii UG na tle 75-letnich tradycji gdańskiej chemii uniwersyteckiej	9
Osiągnięcia edukacyjne	13
Osiągnięcia naukowe	16
Kształcenie kadr	19
Osoby zarządzające	22
Infrastruktura	27
Osoby uznane	29
Uhonorowania	31
Biogramy profesorów nieżyjących	33
Biogramy profesorów tytularnych	66
Biogramy uznanych absolwentów	160
Posłowie (<i>Jerzy Błazejowski</i>)	192
Z życia Wydziału	194

Przedmowa

Usamodzielnienie gdańskiej chemii uniwersyteckiej przypięczętowane utworzeniem niezależnego Wydziału Chemii zbiegło się z początkiem przemian społeczno-gospodarczych lat 90. minionego wieku. Był to okres trudny dla uczelni, co pamiętam, sięgając myślami do czasów studenckich, a jednocześnie okres wyzwolonego entuzjazmu, który udzielał się nam wszystkim – zarówno pracownikom, jak i studentom. Na fali tego ożywienia osiągnęliśmy wiele i dziś mamy pełne podstawy, by radośnie świętować 30-lecie zaistnienia Wydziału Chemii w naszej Uczelni.

W gronie poprzednich władz dziekańskich zrodziła się idea – znajdująca poparcie władz obecnej kadencji – uświetnienia znamienitego jubileuszu wydaniem albumu prezentującego skrótowo historię i osiągnięcia Wydziału, ale nade wszystko uznane postaci wiązane z gdańską chemią uniwersytecką – profesorów tytularnych oraz wyróżniających się absolwentów.

Niniejszy album różni się od dwu wcześniejszych opracowań wydanych z okazji 20- i 25-lecia Wydziału. Chcemy w nim pokazać nade wszystko osoby, które pełniły lub pełnią wiodącą rolę w kształtowaniu tożsamości Wydziału, podnoszeniu jego rangi oraz umacnianiu prestiżu akademickiego w kraju i na świecie. Pragniemy zaprezentować uznanych absolwentów, z których jesteśmy dumni, oraz tych, którzy zapisali lub zapisują się złotymi zgłoskami w historię, terażniejszość i przyszłość naszego Wydziału. Zamierzamy też ukazać osiągnięcia Wydziału na polu edukacji i nauki oraz w innych obszarach działalności. Chcemy uwypuklić wszystko, czym Wydział może szczycić się po 30 latach niezależnego funkcjonowania. Staramy się

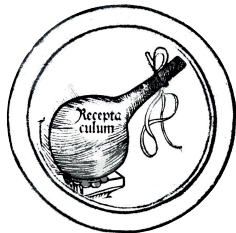
wyeksponować również to, co Wydział może zaoferować otoczeniu społecznemu i co może być przesłanką dalszego dynamicznego rozwoju.

Jubileusz to okazja do podsumowania dokonań i snucia planów na przyszłość. Charakterystyki działalności badawczej dowodzą rosnącej obecności chemii uniwersyteckiej w nauce światowej. Uwydatniają to systematycznie powiększające się wskaźniki bibliometryczne, takie jak liczba prac opublikowanych i ich cytowań. Cieszy, że nazwiska kilkuset osób związanych w przeszłości lub obecnie z Wydziałem Chemii pojawiają się w czołówce wybitnych uczonych kojarzonych z Uniwersytetem Gdańskim, rozpoznawalnych w wymiarze międzynarodowym. Rozwijana od początku istnienia Wydziału oferta edukacyjna owocuje wysoką liczbą wszechstronnie wykształconych absolwentów. Oprócz kształcenia na uruchomionym w 1950 roku kierunku chemia zainicjowano w 1990 roku nauczanie na interdyscyplinarnym kierunku ochrona środowiska – oczekivanym społecznie i cieszącym się wysoką popularnością. Zainicjowanie kształcenia na ostatnim kierunku stymulowało rozwój – jakże dziś aktualnych – badań środowiskowych, które uczyniły z UG wiodącą w Polsce uczelnię w tej dyscyplinie wiedzy. W ofercie kształcenia Wydziału Chemii od 2016 roku znajduje się również unikatowy kierunek biznes chemiczny, umożliwiający absolwentom uzyskanie wiedzy, umiejętności i kompetencji inżynierskich.

Z powyższych podsumowań wypływają optymistyczne perspektywy dla Wydziału na nadchodzące lata. Od 2013 roku dysponujemy nowoczesnym budynkiem wyposażonym w najnowszą aparaturę. Badania prowadzi dobrze przygotowana kadra składająca się z naszych absolwentów oraz osób z innych ośrodków, które znalazły u nas przyjazną atmosferę i sprzyjające warunki do realizacji ambitnych wyzwań naukowych. Oferta Wydziału w zakresie kształcenia jest pozytywnie odbierana na rynku edukacji akademickiej, a absolwenci znajdują pracę i uznanie pracodawców. Te budujące przesłanki pozwalają z nadzieją myśleć o obiecującej przyszłości naszego Wydziału i naszej *Alma Mater*.

Z okazji jubileuszu 30-lecia Wydziału życzę całej społeczności akademickiej pomyślności osobistej oraz satysfakcji z dokonań i pełnienia ważnej misji społecznej. Niechaj radosne świętowanie jubileuszu umocni nas w przekonaniu o nieustannej potrzebie dalszej wytężonej aktywności naukowej i edukacyjnej, podnoszącej rangę i prestiż naszego Wydziału i Uniwersytetu Gdańskiego oraz służącej rozwojowi 1000-letniego miasta Gdańska, regionu i kraju.

Beata Grobelna
Dziekan Wydziału Chemii

Historia Wydziału Chemii UG na tle 75-letnich tradycji gdańskiej chemii uniwersyteckiej

20 grudnia 1990 roku Senat Uniwersytetu Gdańskiego (UG) przegłosował zreferowany przez prof. dr. hab. Kazimierza Gębę – ostatniego dziekana Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii – wniosek o podział tegoż Wydziału na dwa Wydziały: Matematyki i Fizyki oraz Chemii, była to decyzja od lat oczekiwana przez chemików uniwersyteckich. Uchwała Senatu w powyższej sprawie określała, że podział nastąpi z dniem 1 września 1991 roku. Pierwszego września 2021 roku mija zatem 30 lat od zaistnienia w UG podstawowej jednostki organizacyjnej, jaką jest Wydział Chemii.

Zanim jednak doszło do utworzenia Wydziału Chemii (WCh), minęło 45 lat od zatrudnienia – w funkcjonującej od 1 września 1946 roku Państwowej Wyższej Szkole Pedagogicznej (PWSP) – pierwszego chemika, inż. Tadeusza Pompowskiego (dr. inż. od 1949 – późniejszego profesora zwyczajnego, prorektora i dziekana Wydziału Chemicznego Politechniki Gdańskiej) z dniem 1 października 1946 roku. Jubileusz 30-lecia Wydziału Chemii spleta się więc z 75-leciem obecności chemii w PWSP, a następnie WSP (Wyższej Szkole Pedagogicznej – następczyni PWSP od roku akademickiego 1952/1953) i UG. Inżynier Tadeusz Pompowski (związany z PWSP i WSP do 5 stycznia 1953 roku) był autorem pierwszych programów nauczania chemii

na uruchomionym w roku akademickim 1947/1948 kształceniu biologiczno-chemicznym w ramach Sekcji Przyrodniczo-Geograficznej.

Państwowa Wyższa Szkoła Pedagogiczna, działająca początkowo jako wyższa szkoła nieakademicka kształcąca na poziomie zawodowym (zarządzał nią dyrektor, działała Rada Pedagogiczna, a nauczanie realizowane było w sekcjach), uzyskała status uczelni na przełomie lat 1948/1949, co wiązało się z ustanowieniem odpowiednio funkcji rektora, senatu i wydziałów, prowadzeniem edukacji na poziomie I stopnia w ramach kierunków studiów oraz przyznaniem absolwentom prawa do nauczania w liceach. Nabór na kształcenie biologiczno-chemiczne w ramach kierunku studiów przyrodniczych realizowanych na Wydziale Przyrodniczym, powstałym w miejsce sekcji Przyrodniczo-Geograficznej, trwał do roku akademickiego 1949/1950, a absolwenci tych studiów pochodzili z lat 1949–1952. W roku akademickim 1950/1951 miał miejsce pierwszy nabór na – istniejący do dzisiaj – kierunek chemia, który pierwotnie był przypisany do Wydziału Przyrodniczego, w roku akademickim 1951/1952 do Wydziału Matematycznego, a od roku akademickiego 1952/1953 (formalnie od 1 stycznia 1953) do Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii. Ostatni Wydział funkcjonował w strukturach organizacyjnych WSP, a następnie UG do końca sierpnia 1991 roku.

Wzrost rangi uczelni pedagogicznych postępował wraz z podnoszeniem kwalifikacji kadry naukowo-dydaktycznej. Tę rangę determinowały uprawnienia do kształcenia na coraz to wyższym poziomie. Gdy nastąpiło przemianowanie PWSP w WSP, kształcenie odpowiadało studiom I stopnia, od roku akademickiego 1954/1955 było ono na poziomie magisterskim, a wraz z wejściem w życie ustawy o szkolnictwie wyższym z dnia 5 listopada 1958 roku stało się równoważne kształceniu uniwersyteckiemu.

Kadrę akademicką PWSP stanowili głównie pracownicy Politechniki Gdańskiej (PG) oraz Akademii Lekarskiej/Akademii Medycznej (od 1950) w Gdańsku. Jednak od lat 50. minionego wieku zaczęli wiązać się z PWSP – a następnie WSP – absolwenci PG, pośród których pierwszymi byli: mgr inż. Janusz Sokołowski (zatrudniony 1 września 1952), mgr inż. Jerzy Szychliński (1 września 1952) i mgr inż. Gotfryd Kupryszewski (1 września 1953). W uhonorowanym gronie Ojców Założycieli gdańskiej chemii uniwersyteckiej upamiętnionych na tablicy wkomponowanej w fasadę gmachu Wydziału Chemii na kampusie w Gdańsku-Oliwie – oprócz wyżej wymienionych – umieszczeni są: Edmund Kwiatkowski (zatrudniony w 1956), Tadeusz Jasiński (1958) i Bogdan Liberek (1959); cała szóstka absolwentów Wydziału Chemicznego PG, będąc później pracownikami UG, uzyskała tytuł naukowy profesora zwyczajnego.

Podnoszeniu rangi kształcenia akademickiego na kierunku chemia towarzyszył rozwój badań, który zaowocował przyznaniem Radzie Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii uprawnień do nadawania stopnia doktora nauk chemicznych w 1967 roku (WSP) oraz doktora habilitowanego nauk chemicznych w 1975 roku (UG). Umożliwiło to uruchomienie kształcenia na poziomie doktorskim/studiów doktoranckich chemii w 1969 roku, które z różną intensywnością i w zmieniającej się formule przetrwały do dzisiaj.

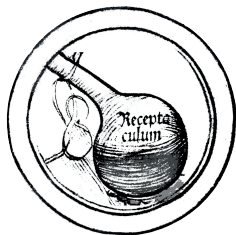
Wraz z utworzeniem Uniwersytetu Gdańskiego na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 marca 1970 roku oraz wynikającego zeń zarządzenia Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 kwietnia tegoż roku nastąpiła likwidacja WSP i WSE połączona z ukształtowaniem nowych struktur organizacyjnych UG z dniem 30 czerwca 1970 roku. W ramach przekształceń – wymuszonych naciskami politycznymi będącymi następstwem wydarzeń marcowych roku 1968 – struktura katedralna wydziałów została zastąpiona strukturą instytutowo-zakładowo/zespołową. W nowej strukturze wydziały zachowały pieczę nad kształceniem, które było realizowane w instytutach, podobnie jak działalność naukowa. Instytut Chemii funkcjonujący w ramach Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii zyskiwał coraz większą samodzielność, którą przypieczętowało uzyskanie przezeń niezależnych uprawnień do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego nauk chemicznych w trzech zakresach chemii w 1987 roku. W ślad za tym nastąpił – na podstawie pisma Rektora z dnia 18 stycznia 1988 roku – podział zadań i uprawnień między Radę Naukową Instytutu Chemii i Radę Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii. Podział ten dawał pierwszej z wymienionych wyżej rad pełną lub dużą niezależność – między innymi w zakresie nadawania stopni naukowych i prowadzenia studiów doktoranckich. Ostatnie decyzje znacząco ułatwiły powstanie Wydziału Chemii, który zachował przyznane w 1987 roku uprawnienia do nadawania stopni naukowych, jak i prowadzenia kształcenia na kierunku chemia oraz nowym kierunku ochrona środowiska uruchomionym w 1990 roku jako specjalność chemia i ochrona środowiska.

Instytut Chemii w początkach swego istnienia zorganizowany był w 5 zakładów koordynujących proces kształcenia i 7 zespołów naukowych, w których realizowano badania. Liczba i nazwy jednostek zmieniały się wraz z ewolucją aktywności naukowej i edukacyjnej. Na początku lat 80. ubiegłego wieku w miejsce zespołów powołano grupy problemowe, a w latach 90. powróciły struktury zespołowe. Na powołanym w 1991 roku Wydziale Chemii funkcjonowały początkowo zakłady i zespoły naukowe,

a od roku 1996 katedry i zakłady niezależne/w obrębie katedr w liczbie odpowiednio: 5 i 3/5. Przywrócona struktura katedralna WCh przetrwała do czasów współczesnych, jednak zmieniały się nazwy jednostek, relacje między nimi i ich liczba. Pod koniec 2013 roku na Wydziale było 11 katedr, z wchodzącymi w ich skład pracownikami w liczbie 30, oraz działał jeden niezależny zakład, natomiast w roku akademickim 2020/2021 katedr było 12, zespołów naukowych 32, zespół dydaktyczny – 1.

W latach 2011–2016 istniał na Wydziale Chemii Instytut Ochrony Środowiska i Zdrowia Człowieka, który grupował jednostki realizujące badania w zakresie ochrony środowiska oraz koordynował kształcenie na dedykowanym temu obszarowi wiedzy kierunku studiów.

Ewolucja struktur organizacyjnych Wydziału podążała za rozwojem badań – mieszczących się w tradycyjnych działach chemii, jak i inicjowanych wkraczaniem w pogranicze z innymi dziedzinami wiedzy – istotnych pod kątem poznawczym, aplikacyjnym czy edukacyjnym. Odzwierciedleniem rozwoju naukowego Wydziału są uzyskiwane uprawnienia do nadawania stopni naukowych. Uprawnienia te były zależne od koncepcji podziału całego obszaru nauki (wiedzy) na dziedziny, obowiązującej do roku 1986, względnie dziedziny i dyscypliny przyjętej po tej dacie. Posiadane przez Wydział Matematyki, Fizyki i Chemii WSP/UG uprawnienia do nadawania między innymi stopnia doktora i doktora habilitowanego nauk chemicznych (dziedzina) zostały przeniesione na Instytut Chemii w zakresie (dyscyplinie): chemii fizycznej i teoretycznej, chemii nieorganicznej oraz chemii organicznej – zgodnie z koncepcją pochodzącą z roku 1986. Od roku 1992 obowiązywał nowy podział na dziedziny i dyscypliny wiedzy, zgodnie z którymi WCh uzyskał uprawnienia do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego nauk chemicznych w zakresie chemii w 1996 roku. Koncepcja podziału obszaru wiedzy z roku 1992 przetrwała do roku 2018 z licznymi modyfikacjami, dzięki którym Wydział uzyskał kolejne uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk chemicznych w zakresie ochrony środowiska (2012) i biochemii (2014) oraz doktora habilitowanego nauk chemicznych w zakresie ochrony środowiska (2016). Wraz z wejściem w życie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce nastąpiły daleko idące zmiany w klasyfikacji dziedzin i dyscyplin nauki (określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września tegoż roku), po wdrożeniu których UG, a nie Wydział Chemii, uzyskał uprawnienia do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego – między innymi – w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych, dyscyplinie nauki chemiczne.

Osiągnięcia edukacyjne

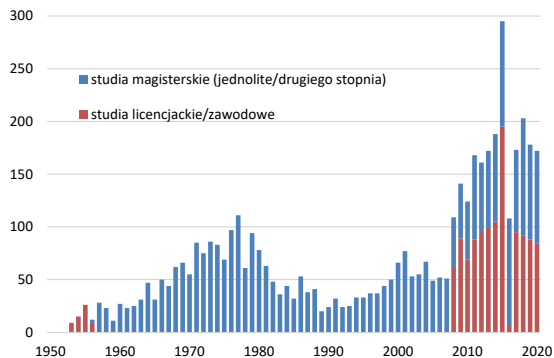
Do czasu powstania w 1991 roku Wydziału Chemii kształcenie odbywało się na istniejącym od 1950 roku kierunku studiów chemia oraz kierunku chemia i ochrona środowiska – po nadaniu zainicjowanej o tej nazwie specjalności na kierunku chemia statusu kierunku studiów decyzją Senatu UG z dnia 20 grudnia 1990 roku. Nazwa kierunku została zmieniona na ochrona środowiska po opublikowaniu przez Radę Główną Szkolnictwa Wyższego listy kierunku studiów na podstawie delegacji płynącej z ustawy z dnia 12 września 1990 roku o szkolnictwie wyższym. Kierunek ten, przypisany organizacyjnie do Wydziału Chemii, był i jest realizowany jako wspólna inicjatywa Wydziałów: Chemii, Biologii oraz Oceanografii i Geografii. W latach 2010–2015 Wydział Chemii prowadził kształcenie na unikatowym kierunku studiów agrochemia – wspólnie z Uniwersytetem Technologiczno-Przyrodniczym w Bydgoszczy – a od 2016 roku oferuje kształcenie na kierunku studiów inżynierskich biznes chemiczny, prowadzonym we współpracy z Wydziałem Ekonomicznym UG.

Wydział Chemii uczestniczył lub uczestniczy w kształceniu na kierunkach studiów związanych organizacyjnie z innymi wydziałami UG. W latach 1996–2006 funkcjonował w UG kierunek studiów fizyka z chemią prowadzony przez Wydział Matematyki i Fizyki wspólnie z Wydziałem Chemii. Od 2010 do 2014 roku Wydział Chemii współuczestniczył w kształceniu na makrokierunku studiów przyroda prowadzonym przez Wydział Biologii. Od 2010 roku Wydział Chemii partycypuje w kształceniu pierwotnie na makrokierunku, a od 2012 roku na kierunku studiów bioinformatyka oraz, od 2014 roku, na kierunku studiów bezpieczeństwo jądrowe i ochrona radiolo-

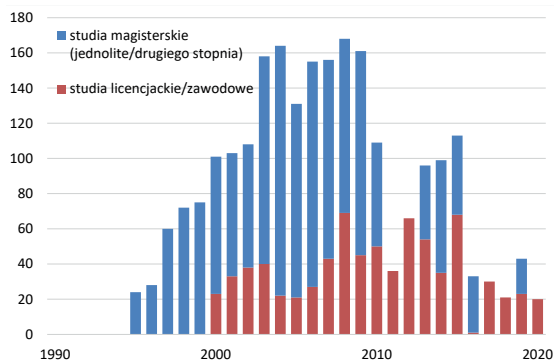
giczna – przypisanych organizacyjnie do Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki. W 2013 roku Wydział Chemii zaczął prowadzić również kształcenie na kierunku studiów biznes i technologia ekologiczna powiązanych organizacyjnie z Wydziałem Ekonomicznym, a od 2014 roku – na kierunku kryminologia powiązanych z Wydziałem Prawa i Administracji.

Efekty kształcenia adekwatnie odzwierciedla liczba absolwentów. Dla kierunku studiów chemia charakterystykę tę przedstawia ilustracja 1. Od zaistnienia tego kierunku w WSP (1950) do końca roku 2020 absolwentów było 4800, w tym studiów magisterskich – 3573 oraz zawodowych/licencjackich – 1227. W ogólnej liczbie absolwentów 4066 osób ukończyło studia dzienne/stacjonarne, a 734 – studia wieczorowe/niestacjonarne. Dane liczbowe dla realizowanego od roku 1990 kierunku ochrona środowiska ukazuje ilustracja 2. Do końca roku 2020 kierunek ten ukończyło 2330 osób, w tym 1585 – studia magisterskie i 745 – studia licencjackie, w zdecydowanej większości (2013) studia stacjonarne. Charakterystyki odzwierciedlające osiągnięcia edukacyjne Wydziału Chemii wzbogaca 16 absolwentów kierunku studiów agrochemia oraz 24 absolwentów kierunku studiów biznes chemiczny.

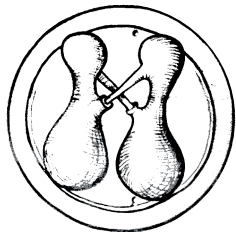
Wydział Chemii szczyty się licznymi uznaniami na polu edukacji akademickiej. Najważniejsze z nich to: wyróżniająca akredytacja European Chemistry Thematic Network w zakresie tytułów zawodowych *eurobachelor* i *euromaster* (2018), pozytywna ocena kierunków studiów chemia i ochrona środowiska Polskiej Komisji Akredytacyjnej (2014), poparta wyróżniającą instytucjonalną akredytacją Wydziału (2015), oraz certyfikat Fundacji Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego „Studia z przyszłością” przyznany kierunkowi studiów biznes chemiczny (2018).

Ilustracja 1. Liczba absolwentów studiów chemicznych/kierunku studiów chemia na przestrzeni lat
Źródło: opracowanie własne.

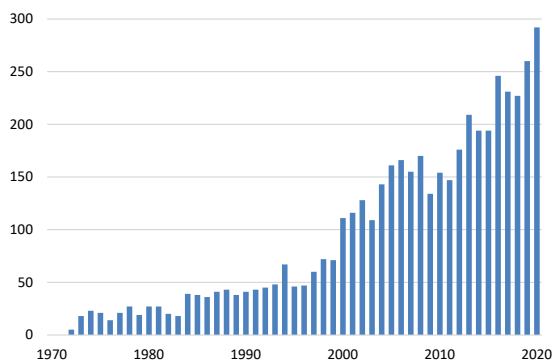
Ilustracja 2. Liczba absolwentów kierunku studiów ochrona środowiska na przestrzeni lat
Źródło: opracowanie własne.

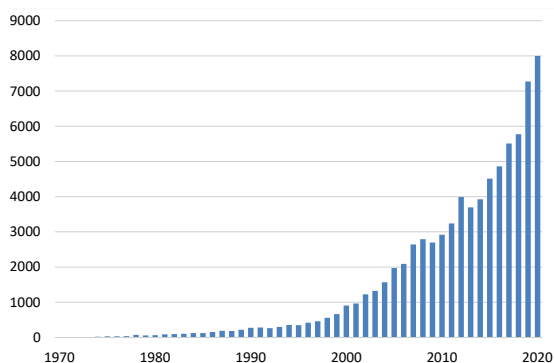
Osiągnięcia naukowe

Prowadzenie badań oraz pomnażanie zasobów wiedzy i dóbr kultury to druga z głównych misji uczelni. Obszary aktywności naukowej i edukacyjnej zajął się, bowiem nie sposób prowadzić kształcenia akademickiego nieubogaconego badaniami, a z drugiej strony realizować projektów badawczych bez udziału nauczycieli akademickich, doktorantów i studentów.

Efekty aktywności naukowej odzwierciedlają różne wskaźniki, które – dla dziedziny nauki ścisłe i przyrodnicze mieszczącej aktualnie dyscyplinę nauki chemiczne – najodpowiedniej zaczerpnąć z bazy Web of Science (Thomson Reuters) gromadzącej informacje bibliometryczne od 1900 roku. Korzystając łącznie z haseł „University of Gdańsk & Chemistry”, można znaleźć dane dotyczące liczby prac opublikowanych oraz ich cytowań (ilustracje 3 i 4), a także indeksu Hirscha (H). I tak, do końca roku 2020 chemicy związani z UG – głównie Instytutem/Wydziałem Chemii – opublikowali łącznie ponad 4700 prac (ilustracja 3), które były cytowane ponad 77 400 razy (bez autocytowań ponad 60 000) (ilustracja 4). Średnia wartość cytowań na pracę przekracza 16,3, co świadczy o wysokiej rozpoznawalności efektów działalności naukowej gdańskiej chemii uniwersyteckiej w międzynarodowym środowisku naukowym.

Ilustracja 3. Liczba publikacji pracowników chemii UG na przestrzeni lat
Źródło: opracowanie własne.

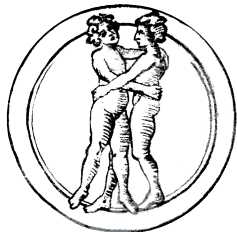

Ilustracja 4. Liczba cytowań publikacji pracowników chemii UG na przestrzeni lat
Źródło: opracowanie własne.

Innym wskaźnikiem uznania osiągnięć naukowych osób lub instytucji jest Indeks-H odzwierciedlający liczbę artykułów cytowanych co najmniej tyle razy, ile wynosi jego wartość. Według Web of Science indeks Hirscha UG osiągnął poziom 140 w końcu roku 2020. Wkład do tego wskaźnika wniosło 103 badaczy związanych z Uniwersytetem, w tym 38 z Instytutem/Wydziałem Chemii. Chemicy, którzy partycypowali w osiągnięciu wysokiego Indeksu-H UG, to: 9-krotnie – Jerzy Falandysz, 7-krotnie – Adam Liwo, 5-krotnie Piotr Stepnowski, 4-krotnie – Maciej Gutowski, Stanisław Ołdziej i Piotr Skurski, 3-krotnie – Cezary Czaplewski i Adriana Zaleska-Medynska, 2-krotnie – Iwona Anusiewicz, Ewelina Grabowska, Zbigniew Grzonka, Anna Gulkowska, Marek Jasionowski, Rajmund Kaźmierkiewicz i Tomasz Puzyn oraz 1-krotnie – Joanna Berdys,

Leszek Bielawski, Krzysztof Brzozowski, Anna Bychowska, Katarzyna Czarnobaj, Małgorzata Czerwicka, Magdalena Diak, Agnieszka Gajewicz, Małgorzata Groth, Magdalena Gucia, Elżbieta Jankowska, Zbigniew Kaczyński, Andrzej M. Kłonkowski, Jolanta Kumirska, Godfryd Kupryszewski, Leszek Łankiewicz, Ewa Łączyńska, Martyna Marchelek, Wojciech Mrozik, Paweł Rostkowski, Stefan Stolte, Kornelia Wiśniewska i Barbara Witczuk.

Warto wspomnieć, że spośród 2% najwyższej notowanych uczonych świata – znalezionych przez Uniwersytet Stanforda w 2020 roku, bazujący na złożonym indeksie bibliometrycznym *C-score* – pojawiło się 14 osób związanych w przeszłości lub obecnie z UG, w tym 4 naukowców z Wydziału Chemii: Jerzy Falandysz, Bogdan Skwarzec, Piotr Stepnowski i Adriana Zaleska-Medynska.

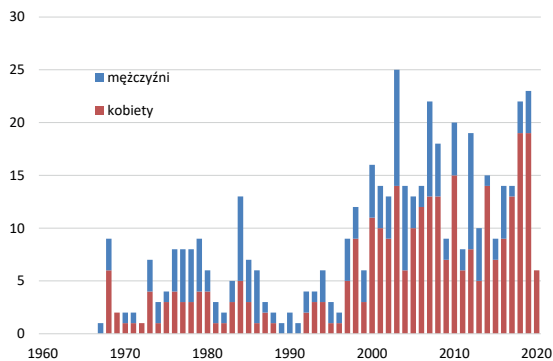

Kształcenie kadr

Kształcenie kadr w uczelniach od zawsze miało podstawowe znaczenie zarówno dla rozwoju własnego, jak i społeczno-gospodarczego regionu i kraju. W naszej rzeczywistości akademickiej kadra pochodziła i pochodzi przede wszystkim z kształcenia własnego prowadzonego przez szczeble stopni naukowych i tytułu naukowego.

Uzyskanie stopnia doktora odbywało się początkowo poprzez asystenturę, czyli drogą zatrudnienia w uczelni, co miało miejsce praktycznie przez cały okres funkcjonowania WSP. Od 1969 roku stało się ono również możliwe na Wydziałowych Studiach Doktoranckich Chemii, a od 2006 roku – Studiach Doktoranckich Chemii i Biochemii (prowadzonych wspólnie z Wydziałem Biotechnologii UG i Akademii Medycznej w Gdańsku/Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego). Oferta edukacyjna Wydziału na poziomie doktoranckim została rozszerzona – w 2017 roku – o International Ph.D. Programme „Chemistry for Health and the Environment” (INTERCHEM – interdyscyplinarne, środowiskowe studia doktoranckie prowadzone wspólnie z Wydziałem Chemicznym Politechniki Gdańskiej) oraz – w 2018 roku – o Międzywydziałowe Interdyscyplinarne Studia Doktoranckie Chemia z Fizyką (CHEMFIZ) – prowadzone wspólnie z Wydziałem Matematyki, Fizyki i Informatyki UG. Od 2019 roku – z chwilą wejścia w życie ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – kształcenie na poziomie III stopnia w zakresie chemii odbywa się ramach Szkoły Doktorskiej Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Uniwersytetu Gdańskiego oraz Międzyuczelnianej Szkoły Doktorskiej Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

Przed otrzymaniem przez Wydział Matematyki, Fizyki i Chemii uprawnień do nadawania stopnia doktora nauk chemicznych (1967), 18 pracowników WSP uzyskało ten stopień – w dziedzinie nauk chemicznych lub pokrewnych – na innych uczelniach. Po tej dacie zdecydowana większość obron zaczęła odbywać się w UG. Osiągnięcia w zakresie nadawania stopnia doktora uwidacznia ilustracja 5. Do końca roku 2020 w WSP/UG stopień doktora nauk chemicznych nadano 479 osobom, w tym 307 kobietom i 172 mężczyznom. W ogólnej liczbie osób, którym nadano w tym okresie stopień doktora, znaczny udział mają słuchacze studiów doktoranckich. Kształcenie doktoranckie w zakresie chemii, chociaż ma ponad 50-letnie tradycje, było realizowane z różną intensywnością na przestrzeni lat.

Ilustracja 5. Liczba stopni doktora nauk chemicznych nadawanych w WSP/UG
Źródło: opracowanie własne.

Nie ulega wątpliwości, że zarówno popularny wcześniej tryb eksternistyczny, jak i rozwijane systematycznie studia doktoranckie stanowiły i nadal stanowią ważną drogę pozyskiwania kadr dla rozwijającej się chemii uniwersyteckiej w Gdańsku.

Kadra wyższego szczebla w hierarchii akademickiej składa się z doktorów habilitowanych. Osiągnięcia w zakresie uzyskiwania przez pracowników stopnia doktora habilitowanego ukazuje ilustracja 6. Na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii, w Instytucie Chemii lub na Wydziale Chemii łącznie 97 osób uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego nauk chemicznych, w tym 30 kobiet i 67 mężczyzn. Nadto 16 osób uzyskało stopień doktora habilitowanego nauk chemicznych lub innych, pozostając w związku z gdańską chemią uniwersytecką – czyli w innej uczelni.